

avocatul
poporului
OMBUDSMAN

15 februarie 2024 nr. 08-1/B-403

la nr. _____ din _____

Domnului Anatolie FALCA,
Director al Administrației Naționale a Penitenciarelor
Mun. Chișinău, str. N. Titulescu 35, MD-2032
E-mail: anp@anp.gov.md

Domnului Viorel ȚÎMBALIUC,
Director al Penitenciarului nr.6-Soroca
Mun. Soroca, str. V. Stroescu, 38, MD-3000
E-mail: p6secretariat@anp.gov.md

Prin prezenta, Vă remit Raportul elaborat de către membrii Consiliului pentru prevenirea torturii în urma vizitei de monitorizare efectuate la Penitenciarul nr.6-Soroca la 14.12.2023¹.

Vă rugăm să remiteți în adresa Oficiului Avocatului Poporului informații în tabel privind implementarea recomandărilor înaintate, precum și eventualele obiecții, sugestii referitoare la informațiile și concluziile Raportului respectiv la adresa: secretariat@ombudsman.md în termen de 30 zile.

Raportul este disponibil în varianta electronică la adresa: <http://ombudsman.md/consiliul-pentru-prevenirea-torturii/rapoarte/>.

Anexă: Raportul de vizită pe 19 file.

Cu respect,

Ceslav PANICO,
Avocatul Poporului (Ombudsmanul)
Președinte al Consiliului pentru prevenirea Torturii

Ex: Al. ZUBCO
Șef direcție, Direcția prevenirea torturii OAP
tel. 060002641 Email: alexandru.zubco@ombudsman.md

¹ Raportul de vizită este elaborat în conformitate cu prevederile pct. 19 lit.b) din Protocolul Opțional la Convenția împotriva Torturii și a Pedepselor sau Tratatelor Inumane sau Degradante (OPCAT) adoptat la 18 decembrie 2002 în cadrul celei de-a 57-a Sesiuni a Adunării Generale a ONU prin Rezoluția A/RES/57/199, ratificat prin Legea 66/2006.

Consiliul pentru Prevenirea Torturii

Mecanismul Național de Prevenire a Torturii

**RAPORT
privind vizita de monitorizare
efectuată la Penitenciarul nr.6 Soroca
din cadrul Administrației Naționale a Penitenciarelor
la 14 decembrie 2023**

Membrii Consiliului pentru Prevenirea Torturii:

Ceslav PANICO, Avocatul Poporului (Ombudsmanul), președintele Consiliului;

Vasile COROI, Avocatul Poporului pentru Drepturile Copilului;

Olesea DORONCEANU, membru al Consiliului;

Arcadie ASTRAHAN, membru al Consiliului;

Iuliana CUREA, membru al Consiliului;

Gheorghe BOSÎL, membru al Consiliului;

Ludmila MARANDICI, membru al Consiliului;

PRELIMINARII

La 14 decembrie 2023, între orele 11:20–15.00 min., membrii Consiliului pentru Prevenirea Torturii (*în continuare CpPT*), au efectuat o vizită preventivă la Penitenciarul nr.6 Soroca (*în continuare P6*).

Denumirea instituției: Penitenciarul nr.6

Tipul instituției: închisă

Adresa: mun. Soroca, str. V. Stroiescu, 38, MD-3004

Data: 14 decembrie 2023

Tipul și/sau obiectivul vizitei:

- Monitorizarea situației în P6 și implementării recomandărilor CpPT ca urmare a vizitelor desfășurate anterior la 10 octombrie 2019¹.
- Monitorizarea situației în P6 privind respectarea drepturilor persoanelor deținute împotriva torturii și altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante.

Mandatul CpPT:

Consiliul pentru Prevenirea Torturii a fost instituit la data de 24 octombrie 2016 în corespundere cu prevederile Legii nr.52 din 03.04.2014 cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsman).

Scopul Consiliului este de a proteja persoanele împotriva torturii și altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, în calitate de Mecanism Național de Prevenire a Torturii, în conformitate cu Protocolul opțional la Convenția împotriva torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante.

În conformitate cu prevederile art. 30 și 32 din *Legea nr.52 din 2014 cu privire la Avocatul Poporului* (Ombudsman), precum și conform punctului 5 din *Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului pentru Prevenirea Torturii*, Consiliul pentru Prevenirea Torturii poate efectua vizite (neanuntate) preventive de monitorizare a locurilor unde se află sau se pot afla persoane private de libertate.

Numele membrilor echipei de vizită:

- Ludmila MARANDICI
- Olesea DORONCEANU
- Gheorghe BOSÎI
- Iuliana CUREA

¹ Raportul CpPT din 10 octombrie 2019: <https://ombudsman.md/post-document/raport-privind-vizita-preventiva-efectuata-de-membrii-consiliului-pentru-prevenirea-torturii-la-penitenciarul-nr-6-din-or-soroca-pe-data-de-10-octombrie-2019-2/>

Metodologia aplicată:

Membrii echipei de monitorizare au utilizat mai multe metodologii în scopul colectării și raportării informațiilor necesare: conversații cu personalul administrativ al instituției penitenciare (directorul adjunct al instituției penitenciare, agenți, personal medical, personal pe detenție și reintegrare socială); conversații individuale și de grup cu persoanele condamnate; inspecția încăperilor/spațiilor folosite de persoanele private de libertate; observația; analiza și verificarea registrelor prezentate; analiza rapoartelor de activitate, instrucțiunilor ce reglementează procedurile interne; efectuarea fotografiilor; verificarea termenelor de valabilitate a produselor și a funcționalității dispozitivelor. Datele au fost colectate în cadrul vizitei de monitorizare, inclusiv au fost furnizate de către administrația P-6 atât pe parcursul vizitei cât și după încheierea acesteia.

Accesul membrilor *Consiliului* pe teritoriul instituției a fost realizat fără impedimente.

La începutul vizitei membrii echipei au avut o scurtă discuție cu directorul adjunct al Penitenciarului nr.6 -Soroca care a oferit informații generale despre instituție, provocările și impedimentele cu care se confruntă personalul, precum și a oferit suport pentru accesul membrilor Consiliului pe teritoriul instituției.

Membrii echipei CpPT au avut acces neîngrădit în toate spațiile din cadrul instituției, la toate dosarele și registrele solicitate, au avut posibilitatea de a purta discuții confidențiale private și în grup cu condamnații. Personalul a manifestat deschidere și cooperare.

În cadrul vizitei au fost monitorizate: blocurile de detenție a condamnaților și preveniților, serviciul medical, blocul alimentar, cazangeria, camerele de întrevederi de lungă și scurtă durată, biblioteca, spații destinate ședințelor de judecată online, precum și încăperi pentru personalul instituției.

Consiliul a avut **discuții confidențiale cu peste 40 persoane private de libertate** (în grup și individuale). Totodată, au fost purtate discuții cu personalul penitenciarului ce activează în serviciile: siguranța și regimul de detenție, medical, reintegrare socială, logistic.

INFORMAȚII GENERALE DESPRE P6 SOROCA

Penitenciarul nr.6, este amplasat în municipiul Soroca, str.V. Stroiescu 38. Penitenciarul nr.6 este un penitenciar de tip închis, pentru detenția condamnaților majori de gen masculin. Suplimentar, în penitenciar s-a creat sector de tip semiînchis și sector de tip deschis².

Plafonul de detenție a penitenciarului constituie 765 locuri. În ziua vizitei în penitenciar se dețineau 539 deținuți.

²https://www.google.com/maps/d/u/0/viewer?mid=1_S4d4EkiOkOPP1PZ5U0I5PxIDn1620M8&ll=47.13516220000025%2C28.90384910000001&z=8

STRUCTURA INSTITUȚIEI

Instituția dispune de 12 sectoare, care sunt repartizate în clădiri vechi cu 2 etaje, formate în special în spații locative de capacitate medie (55-120 de deținuți). Un bloc a fost reutilat în tip celulă unde se dețin deținuții care au solicitat protecție în baza art.206 Cod de executare. Există un bloc separat pentru persoanele în etate.

Capacitatea celulelor este de la 2 persoane până la 14.

PROBLEMELE/IMPEDIMENTELE CU CARE SE CONFRUNTĂ ANGAJAȚII PENITENCIARULUI NR. 6

- Numărul de angajați nu acoperă necesitățile instituției;
- Lipsa locurilor de muncă pentru deținuți, cererea mai mare decât oferta;
- Arderea profesională a personalului penitenciar;
- Lipsa unui medic de mai mulți ani;
- Condițiile materiale de detenție nu corespund standardelor internaționale.

PRIORITĂȚI

Dotarea cu utilaj medical și mobilier, reparația și reconstrucția serviciului medical pentru a ajusta cerințele în corespundere cu regulamentul sanitar privind condițiile de igienă pentru instituțiile medico-sanitare, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 663 din 23.07.2010 și obținerea autorizației sanitare de funcționare și acreditarea serviciului medical.

RESURSELE UMANE

Conform statelor de personal în P6 sunt 203 funcții dintre care: ofițeri – 62, agenți– 131, personal contractual – 10 persoane. Total funcții ocupate – 188. **Funcții vacante în total – 15 (7,3%).** Procentul funcțiilor vacante este în creștere comparativ cu anul 2019 (ultima vizită a CpPT) ceea ce constituia 5,4%. Ofițeri, funcții vacante – 5 (8,7%), agenți vacante - 9 (6,8%), personal contractual vacant – 1 funcție. Totuși CpPT constată o situație mai bună comparativ cu anul 2022, unde 10,6% erau funcții vacante.

Pe parcursul a 9 luni ale anului 2023 au fost angajați 26 persoane, au demisionat 20.

Pe parcursul a 9 luni ale anului 2023 au fost sancționați 1 funcționar public cu statut special. La comisia de disciplină au fost audiați 3 angajați.

Membrii Consiliului reiterează îngrijorarea cu privire la numărul insuficient de unități de personal în Penitenciarul nr.6, atât a celor ce sunt responsabili de siguranță și regim în penitenciar, cât și personalului din alte servicii și în special a fluxului de personal (în anul 2022 au fost angajate 29 persoane și au demisionat 42 persoane). Sarcinile și încărcătura obligațiilor funcționale ale angajaților este una ridicată, ceea ce are impact negativ atât

asupra personalului, provocând stări de stres și ardere profesională, cât și asupra relațiilor dintre personal și deținuți, prin generare de conflicte sau atitudine negativă.

Conform tematicii și planului de instruire pentru anul 2023, angajații P6 au fost instruiți în domeniul Dreptului Omului după cum urmează: Limitele aplicării forței fizice, mijloacelor speciale și a armei de foc. Documentarea corectă a acestor cazuri. Spețe practice; Procedura de identificare, înregistrare și raportare pretinselor cazuri de tortură, tratament inuman sau degradant. (Ordinul interdepartamental nr.77/572/408/630-o/197/1589 din 31.12.2013); Standardele minime de întreținere a condamnaților. Reguli penitenciare europene (Practica CEDO vs. Republica Moldova); Declarația Universală a Drepturilor Omului din 10.12.1948; Convenția împotriva torturii și altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante din 10 decembrie 1984 (Practica CEDO). Convenția europeană pentru prevenirea torturii și a pedepselor sau tratamentelor inumane sau degradante din 26.11.1987; Mecanismul național, regional și internațional privind apărarea drepturilor omului. Legea nr. 52 din 03.04.2014 cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsmanul).

TRATAMENTUL DEȚINUȚILOR

Relațiile dintre deținuți și personal

Plângeri din partea deținuților referitor la aplicarea torturii și/sau abuzuri din partea angajaților institutiei nu au parvenit. Este salutar faptul că alegerile de tortură sau rele tratamente din partea angajaților penitenciarului nu au fost constatate. De regulă, deținuții în cadrul interviurilor individuale au fost sesizate mai degrabă inacțiuni de asigurare a protecției sau pasivitate în satisfacerea solicitărilor din partea angajaților.

Angajații au reclamat fapte de violență verbală sau nesubordonare din partea deținuților, acțiuni care deseori se finalizează cu aplicarea sancțiunilor disciplinare.

Sistemul de privilegii și subcultura criminală

CpPT constată prezența fenomenului subculturii criminale din: conversațiile individuale cu deținuții; din numărul mare de deținuți care au solicitat protecție în baza art.206 Cod Executare; din condițiile de trai diverse din zonele locative; din limitarea accesului la spațiile comune pentru unii deținuți (spre exemplu acces în sala de odihnă cu biliard au doar unii deținuți și ușile sunt închise).

Unii deținuți au reclamat faptul că solicită protecție deoarece nu vor să fie antrenați în jocuri de cărți, nu vor să achite lunar sume de bani sau să amenințe/intimideze alți deținuți.

Astfel, CpPT constată că Penitenciarul nr.6 nu oferă condiții sigure de detenție, având la bază mai multe cauze: insuficiența de personal, infrastructura învechită care nu asigură o supraveghere sigură, subcultura criminală.

Violența între deținuți

CpPT constată că cele mai multe plângeri/reclamații vizează abuzurile fizice și cu caracter sexual din partea altor deținuți. Conflictetele verbale deseori se finisează cu aplicarea forței fizice. În special în timpul nopții sau în spațiile închise (baie, veceu).

DOCUMENTARE/RAPORTAREA LEZIUNILOR CORPORALE

Documentarea și raportarea leziunilor corporale se realizează în corespundere cu Ordinul (comun) nr.77 din 31.12.2013 a Procuraturii Generale.

Pe perioada a 9 luni a anului 2023 au fost înregistrate 45 cazuri de leziuni corporale la deținuți, 52 cazuri de autoagresare (38 în anul 2018) și 36 cazuri de declarare a grevei foamei.

Potrivit Registrului leziunilor corporale și automutilări început la 30.01.2023, sunt înregistrate 156 cazuri. Spre regret, angajații nu indică în registru circumstanțele provocării leziunii, doar descriu leziunea și informația dacă a fost sau nu acordată asistență medicală. La fel, nu se face delimitare dintre automutilare și leziunile corporale provocate de alte circumstanțe.

CpPT a constatat și faptul că serviciul medical vizitează regulat condamnații în sectoarele locative, prin urmare documentarea leziunilor are loc dacă s-a adresat condamnatul sau dacă lucrătorul medical a observat sau a fost sesizat de personalul administrativ al penitenciarului.

Din declarațiile personalului medical fiecare traumă/leziune se fixează în Registrul de traume, automutilări și leziuni. Din analiza documentației de serviciu, există înregistrări a cazurilor de abuz între deținuți.

La identificarea leziunilor corporale, se completează actul de examinare medicală, se anunță procurorul și avocatul poporului.

Evidența cazurilor de automutilare și leziuni corporale se realizează în Registru, conform prevederilor Ordinului ANP nr. 102 din 03.07.2018 cu privire la documentația de evidență primară, utilizată în secțiile medicale din instituțiile penitenciare. **Din discuțiile avute cu personalul nu au fost înregistrate impedimente în raportarea leziunilor corporale.**

În timpul vizitei, la solicitarea aleatorie a unor cartele medicale a fost identificat un deținut cu fractură a falangelor 3 cu deplasare a mâinii drepte. Persoana în cauză a fost escortată în spitalul raional unde i s-a aplicat pansament gipsat. La verificarea registrului pentru leziuni corporale acest caz nu a fost înregistrat și raportat către instituțiile abilitate cu dreptul de a examina astfel de cazuri.

La acest capitol, CpPT recomandă:

1. De a asigura evidența cazurilor de automutilare și leziuni corporale conform prevederilor Ordinului ANP nr. 102 din 03.07.2018 cu privire la documentația de evidență primară, utilizată în secțiile medicale din instituțiile penitenciare.
2. Personalul medical necesită instruire continuă în documentarea leziunilor corporale, pretinselor acte de tortură și prevederile prezentului ordin și ale Protocolului de la Istanbul („Manual de investigare eficientă și documentare a torturii și a altor tratamente sau pedepse crude, inumane sau degradante”).³
3. Delimitarea automutilărilor și a leziunilor corporale provocate de alte circumstanțe.

Utilizarea forței fizice și a mijloacelor speciale

Din analiza Registrului de evidență a cazurilor de aplicare a forței fizice și a mijloacelor speciale rezultă că în anul 2023 s-au înregistrat 13 cazuri. Doar în 2 cazuri s-a specificat că s-au utilizat cătușele, în restul cazurilor nu se indică mijlocul sau forța aplicată. Din cazurile înregistrate, în 50% forța fizică și mijloacele speciale au fost aplicate în sectorul nr.12 (sectorul de tip celulă, în care se dețin condamnați conform art.206 ce solicitat securitate personală), motivul acțiunilor fiind comportament agresiv al condamnaților, opunerea rezistenței și amenințări la adresa personalului. Este clar că angajații au un control mai bun asupra acestui sector, unde pot interveni prompt în situațiile de criză, ceea ce nu poate fi valabil în cazul altor sectoare, chiar dacă datele cu referire la traumatisme, greva foamei, automutilări și alte incidente descriu cazuri practic din toate sectoarele în care se dețin condamnații. Cu toate acestea, CpPT este îngrijorat de faptul că un număr mare al cazurilor de criză (violență/protest) sunt în sectorul în care sunt plasați doar 8% din numărul condamnaților din întreaga instituție. În fel, CpPT consideră că creșterea numărului situațiilor de conflict, violență, autoagresiune etc în sectorul nr.12 se datorează condițiilor de suprapopulare (celule de 6 m în care se dețin 2 sau 3 persoane) în care se dețin condamnații, lipsei posibilității de a petrece mai mult timp în afara celulelor, de a avea acces la mai multe servicii, programe, activități.

APLICAREA SANȚIUNILOR DISCIPLINARE

Din registrul de evidență a abaterilor disciplinare rezultă că în anul 2023, până la momentul vizitei, s-au înregistrat 447 abateri disciplinare din partea deținuților. Conform informației oferite de către administrația instituției în primele 9 luni ale anului 2023 au fost aplicate 349 sancțiuni (înregistrate 354 abateri disciplinare până la 01.10.2023) pentru 102 condamnați. Din numărul total de abateri disciplinare 22% sunt legate de nerespectarea programului zilei, 18% constituie abateri cu referire la exprimări necenzurate, jignitoare la adresa altor deținuți sau personalului, 8% abateri ce constituie deținerea obiectelor interzise în penitenciar. Pe locul trei după numărul de abateri sunt înregistrate automutilările care constituie 14% din numărul total pentru 9 luni ale anului 2023. În acest sens, membrii CpPT își exprimă îngrijorarea privind practica de sancționare disciplinară a condamnaților care se automutilează, considerate abateri disciplinare foarte grave. Automutilarea reprezintă un fenomen complex și poate fi un protest, un act de sinucidere eșuat, precum și acțiune inconștientă ca urmare a depresiei sau a tulburărilor psihice, respectiv, aplicarea sancțiunii disciplinare reieșind din aceste considerente este interpretată ca abuzivă și necesită revizuire legislativă în vederea excluderii.

³ http://ombudsman.md/wp-content/uploads/2019/07/Raport-anual-de-activitate-CpPT-2018_Romana.pdf

Consiliul atrage atenția ANP la recomandarea CPT-ului elaborată în rezultatul vizitei efectuate în iunie 2018 : [...] Revizuirea abordării față de persoanele care-și provoacă vătămări corporale (recomandare pentru întreg sistemul penitenciar) [...].

CpPT constată că rămâne actuală problematică aplicării măsurilor de sancționare prin limitarea contactului cu mediul extern (suspendarea dreptului de a avea întrevederi), conform datelor oferite de administrația instituției, în primele 9 luni ale anului 2023 din numărul total de sancțiuni 75 % au fost sancțiuni sub formă de suspendare a dreptului la întrevederi de scurtă și lungă durată.

Problematica aplicării sancțiunilor disciplinare sub formă de suspendarea dreptului la întrevederi a fost enunțată în rapoartele vizitelor CPT în R. Moldova, atât în 2018⁴, cât și în 2020⁵, care au atenționat autoritățile de a lua măsuri, inclusiv prin revizuirea legislației, astfel încât pedepsele disciplinare aplicate deținuților să nu conducă la interzicerea contactelor cu familia.

GARANȚIILE ÎMPOTRIVA TORTURII ȘI A RELELOR TRATAMENTE

INFORMAȚII CU PRIVIRE LA DREPTURILE DEȚINUȚILOR

Conform relatărilor administrației penitenciarului, deținuții sunt informați despre drepturile și obligațiunile lor odată cu intrarea în instituția penitenciară. La fel, toate persoanele deținute au acces nelimitat la corespondență. În interiorul penitenciarului există două căsuțe poștale destinate pentru scrisori expediate de către condamnați. Pentru menținerea corespondenței în exteriorul penitenciarului, condamnații trebuie să dispună de bani pe contul de peculiu pentru a procura plicuri și timbre, iar lipsa banilor ar putea fi un impediment real în sesizarea eventualelor abuzuri sau cazuri de rele tratamente.

Din spusele deținuților conținutul scrisorilor trebuie să fie coordonat cu liderul interlop din instituție.

Totodată, pe panourile informative sunt afișate informații despre datele de contact ale autorităților centrale - Ministerul Justiției, Procuratura Generală și cea teritorială.

Informații despre structura mandatului atribuțiile CpPT nu se regăseau pe panouri.

Comparativ cu vizita precedentă a CpPT din anul 2019 a crescut considerabil numărul petițiilor din partea deținuților. Conform datelor oferite de administrația penitenciarelor, pe parcursul întregului an 2022, instituția a primit 217 petiții adresate administrației, în 9 luni al anului 2023 au fost înregistrate 214 petiții, comparativ cu 35 (2017), 60 (2018).

⁴ 16809022b9 (coe.int)

⁵ <https://rm.coe.int/16809f8fa8>

ACCESUL LA AVOCAT

Accesul la avocat, nu este îngăduit și pentru convorbiri în condiții de confidențialitate se utilizează încăperile destinate întrevederilor de scurtă durată. În caz de necesitate sau la cerere, administrația penitenciarului asigură dreptul persoanei deținute de a informa avocatul despre solicitarea unei întrevederi. Camera de întrevederi nu este supravegheată video, dispune de masă, scaune, încăperea este încălzită, curată.

NOTIFICAREA CUSTODIEI

Penitenciarul dispune de 2 aparate de telefon pentru a asigura dreptul persoanelor deținute de a notifica rudele/avocatul despre aflarea sa în custodia statului. *Aparatele sunt funcționale dar nu sunt gratuite, prin urmare lipsa mijloacelor financiare ar putea cauza violări ale acestui drept.*

ASISTENȚA MEDICALĂ

Serviciul medical al P6 nu corespunde cu standardele naționale de funcționare, nu dispune de autorizație sanitară și nu este acreditat.

Nu este asigurată evidența și documentarea adecvată a leziunilor corporale la reținuți în corespundere cu *Ordinul (comun) nr.77 din 31.12.2013 al Procuraturii Generale privind aprobarea Regulamentului cu privire la procedura de identificare, înregistrare și raportare a pretinselor cazuri de tortură, tratament inuman sau degradant.*

Nu este asigurată confidențialitatea informației medicale a deținuților în corespundere cu legislația în vigoare; registrele cu înscrieri medicale se păstrează în acces liber (pe masa în cabinetul medical) și au acces la ele oricine din angajați;

Este format din 2 birouri care sunt utilizate și de alți angajați ai instituției, nu numai de lucrătorii medicali, ceea ce încalcă flagrant respectarea confidențialității datelor cu caracter medical. La fel, în așa condiții este imposibil să examinezi o persoană sau să efectuezi careva manipulații medicale. La momentul vizitei se finisau lucrările de reparație și dotarea unei încăperi, care din spusele angajaților este predestinată serviciului medical.

Nu este respectată confidențialitatea documentației medicale, cartelele se păstrează în acces liber.

CpPT își exprimă îngrijorarea privind condițiile din serviciul medical și accesul nelimitat în serviciul medical al personalului nemedical.

CpPT reiterează că numai lucrătorii medicali pot avea acces la documentația ce conține informație cu caracter medical, acestea trebuie să fie păstrate în dulapuri încuiate.

Statele serviciului medical al Penitenciarului nr.6 sunt constituite din: șef serviciul medical, 4 asistenți medicali, medic psihiatru la funcția de 0,5; medic stomatolog.

În Penitenciarul nr.6 de 6 ani nu este medic. Aceiași situație este și la capitolul asistența psihiatrică și de sănătate mintală. Medicul psihiatru vine periodic din P16 sau P13. Nu există un orar stabilit de vizite al acestuia.

La moment sunt angajați 4 asistenți medicali.

În ziua vizitei, în serviciul medical erau prezente 3 asistente medicale. Asistentul medical face gardă de 12 ore.

La intrarea în penitenciar toți deținuții sunt examinați de lucrătorul medical, este întocmită fișa medicală.

Instituția penitenciară dispune de contract prestări servicii cu Spitalul raional Soroca. Din spusele angajaților se întâmplă cazuri de comportament grosolan din partea lucrătorilor medicali ai spitalului.

Au fost examinate registrele din serviciul medical:

1. Registrul de evidență a deținuților la intrare, deschis 20.02.2023. În registrul sunt înregistrate 182 persoane.
2. Registrul de evidență a deținuților la ieșire din penitenciar, deschis 20.03.2023. În registrul sunt înregistrate 58 persoane.
3. Registrul leziunilor corporale și automutilărilor. Registrul este început pe data de 30.01.2023. În registrul sunt înregistrate 156 cazuri de leziuni. Descrierea leziunilor corporale nu este conformă, explicațiile persoanei deținute nu sunt incluse.
4. Registrul de evidență a metadonei și buprenorfinei, început pe data de 11.08.2023. La momentul vizitei în tratament se aflau 7 persoane.
5. Registrul de evidență a vaccinărilor: 48 deținuți au fost vaccinați HVB, 100 persoane împotriva gripei (25 angajați și 75 deținuți).
6. Registrul de evidență medicamentelor și substanțelor toxice, stupefiante, psihotrope și a alcoolului etilic (registrul nu este sigilat).
7. Registrul de evidență a cazurilor de declarare a grevei foamei. CpPT constată că există divergențe

Asistența medicală psihiatrică și de sănătate mintală în instituție nu este asigurată. Medicul psihiatru vizitează instituția o dată în lună sau și mai rar.

CpPT reamintește recomandarea Consiliului Europei despre asigurarea accesului la consultanță și consiliere psihiatrică în instituțiile penitenciare prin asigurarea medicilor ori, dacă acest lucru nu este posibil, consultațiile ar trebui să fie asigurate de un psihiatru, care practică în spital sau în privat. Psihologii nu sunt implicați în conlucrarea cu personalul medical în vederea conduitei cazului deținuților cu probleme de sănătate mintală.

În serviciul medical există proceduri operaționale care asigură acordarea asistenței medicale calitative. Deșeurile medicale sunt colectate și evacuate în baza unui contract cu un agent economic.

Asigurarea cu medicamente

Acoperirea cu medicamente a deținuților este satisfăcătoare, fiind realizată prin procurări efectuate de ANP. În cadrul sistemului penitenciar există un Regulament privind circuitul și managementul medicamentelor, fiind elaborat cu suportul experților Consiliului Europei, aprobat prin ordinul ANP nr.163 din 25.03.2021.

Administrația penitenciarului, conform raportului medical, este în drept să primească pentru deținuți colete cu medicamente și produse parafarmaceutice (cu excepția preparatelor narcotice și psihotrope), în cazul în care lipsește posibilitatea de a asigura deținuții cu medicamentele respective (preparatul prescris nu a fost procurat în cadrul achizițiilor publice sau nu există la moment în stocul farmaciei penitenciarului).

Medicamentele și produsele parafarmaceutice, primite în conformitate cu prescripțiile medicale, trebuie să corespundă cerințelor farmaceutice, iar ambalajul nu trebuie să fie deteriorat. Produsele date sunt transmise unității medicale a penitenciarului pentru tratamentul deținutului respectiv.

Au fost examinate registrele ce se păstrează la ofițerul de serviciu:

1. Evidență a deținuților din penitenciar;
2. Primire-predare a schimbului;
3. Evidență a abaterilor disciplinare (447 pe anul 2023);
4. Evidență a deținuților predispuși la evadare;
5. Evidență a cererilor deținuților izolați în loc de securitate (184 cereri și toate reclamă probleme cu alimentația);
6. Evidență a convorbirilor telefonice (3666 pe anul 2023);
7. Evidență a cazurilor de aplicare a forței fizice și mijloacelor speciale (13 cazuri);
8. Evidență a deținuților aflați în greva foamei (39 cazuri), se constată o divergență dintre registrele serviciului medical;
9. Evidență recepționare a plângerilor, declarațiilor sau altor informații despre pretinse cazuri de tortură, tratament inuman/degradant (1 caz din 2021);

10. Evidență a informațiilor privind evenimentele negative sau cazurile excepționale (pentru anul 2023 se indică 674 cazuri însă numerotarea e greșită, numărul corect ar fi 34);

CONDIȚIILE MATERIALE DE DETENȚIE

În sectoarele de trai condițiile materiale în majoritatea cazurilor sunt nesatisfăcătoare. Celulele diferă după dimensiuni și/sau obiecte de mobilier, astfel unele celule sunt curate și îngrijite, altele sunt mici, podeaua murdară, pereți și poduri fie murdari fie cu igrasie etc.

Infrastructura instituției penitenciare nu este acomodată în vederea asigurării accesului persoanelor cu dizabilități la serviciile / facilitățile disponibile în instituție. În acest sens există bariere fizice ce fac inaccesibilă deplasarea persoanelor cu dizabilități pe teritoriul penitenciarului, nu există veceuri adaptate la necesitățile persoanelor cu dizabilități. nu există spații de detenție adaptate pentru detenția persoanelor cu dizabilități.

În mare parte din cazuri nu se respectă norma minimă a spațiului de detenție de 4 metri pătrați. Astfel în zona nr. 1, sectorul 8B nu este respectată norma minimă a spațiului de detenție. În celula 8/13 cu suprafața de 24,39 metri pătrați erau plasate 9 persoane. În același timp, în sectorul nr. II în celula nr. 5 la un spațiu de 65,28 m.p. erau plasate doar 11 persoane. Astfel, vedem că deținuții sunt plasați neuniform, unele persoane fiind plasate discriminatoriu în spații sub limita standardelor de detenție. Din cauza plasării unui număr mare de deținuți în unele celule pe pereți este mucegai, iar aerul este greu de respirat, existând riscul îmbolnăvirii persoanelor plasate în aceste spații. O astfel de situație este în celula 8/14 din sectorul 8B.

Izolatorul disciplinar al penitenciarului nr.6 este situat la parter al unui bloc locativ, dispune de 13 celule cu capacitatea de 27 locuri. La momentul vizitei în izolator se deținea o persoană care a fost sancționată și 10 persoane care au fost izolate conform art. 206 Cod de executare. Condițiile în izolator sunt satisfăcătoare, este curat, cald. Accesul la lumina zilei este scăzut din cauza geamurilor mici.

Accesul la baie este asigurat o dată în săptămână. Persoanele ce se dețin în izolatorul disciplinar nu au acces la activități ocupaționale, psihoeducaționale, nu sunt încadrați în câmpul muncii. Majoritatea timpului îl petrec în celulă. În urma discuțiilor avute cu deținuții plângeri nu au parvenit.

Sectorul de siguranță, unde se dețin persoane care au fost izolate conform art. 206 Cod de executare. La momentul vizitei se dețineau 38 persoane (pe parcursul anului 2023 au fost înregistrate 76 cereri de asigurare a securității). Acest sector este îngrădit și dispune de un post de supraveghere permanent. Condițiile de detenție sunt nesatisfăcătoare și degradante. Celulele sunt suprapopulate, nu este respectat minimul standard de detenție. Accesul la baie este asigurat o dată în săptămână. Persoanele ce se dețin în acest sector nu au acces la activități ocupaționale, psiho-educaționale, nu sunt încadrați în câmpul muncii. Majoritatea timpului îl petrec în celulă.

Majoritatea deținuților au declarat că s-au izolat de masa generală a deținuților din cauză că au refuzat să susțină și să respecte regulile subculturii criminale. Membrii CpPT au discutat cu 22 deținuți din acest sector.

Sub orice critică este situația din sectorul nr. 12, unde sunt plasate persoanele care au fost izolate de restul condamnaților pe motive de securitate personală. În celula nr. 6 din acest sector pe un spațiu de 6 m.p. erau plasate 3 persoane, unui deținut revenindu-i doar 2 m.p. lucrurile se agravează și prin lipsa accesului la baie, care este asigurată doar o dată pe săptămână. Nu este clar de ce pe timpul zilei celulele sunt închise (din discuțiile cu condamnații în sector nu există conflicte între ei), iar posibilitatea de a fi la plimbare, în aer liber doar 1-2 ore.

CpPT constată că nivelul înalt al subculturii criminale duce la creșterea numărului persoanelor care solicită izolare conform art.206 CE.

CpPT recomandă: că persoanele care sunt deținute conform articolului 206 CE nu trebuie să fie tratate ca persoane sancționate ci trebuie să beneficieze de toate privilegiile de care dispune masa generală a deținuților.

IGIENA DEȚINUȚILOR

Deținuții au acces la baie o dată pe săptămână. Condițiile în baia comună sunt deplorabile și necesită reparație. Unele băi nu au par de duș, pe jos nu sunt covorașe care ar asigura evitarea alunecării, zona de baie nu este separată pentru asigurarea confidențialității. Wc-urile la fel sunt în stare nesatisfăcătoare inclusiv și WC pentru angajați.

În instituție este o încăpere în care sunt instalate mașini de spălat și uscat hainele. Totuși CpPT constată că multe haine erau spălate manual și întinse afară sau la ferestre pe sfori să se usuce.

Totodată CpPT constată că la majoritatea deținuților lenjeria de pat era uzată și murdară.

Din spusele deținuților, lenjerie se eliberează o singură dată pe lună

Administrația penitenciarului susține că furnizează setul de produse igienice o dată în lună: hârtie igienică, periuță și pastă de dinți, săpun de față și săpun de rufe, aparat de ras. Deținuții confirmă primirea produselor igienice.

Accesul la lumina naturală este asigurat prin geamurile din celulă. Accesul la lumina artificială era asigurată de becuri electrice din interiorul celulelor.

În unele celule umiditatea era ridicată (în special în zonele unde se dețin cei în baza art.206).

Rozătoare și insecte nu au fost observate.

Temperatura era satisfăcătoare, instituția era conectată la sistem de încălzire.

Accesul la aerisirea naturală este satisfăcător, circulația aerului din încăpere era asigurată prin geamuri. Sistem de ventilare nu există.

ALIMENTAȚIA DEȚINUȚILOR

Alimentația deținuților se realizează în conformitate cu HG 609/2006 privind aprobarea normelor minime de alimentare zilnică a deținuților și de eliberare a detergenților. Începând cu anul 2021, a fost centralizat procesul de procurare a produselor alimentare, astfel majoritatea alimentelor fiind procurate prin intermediul ANP.

În Penitenciarul nr.6 funcționează blocul alimentar, unde este preparată hrana, care ulterior este distribuită deținuților.

Blocul alimentar deține autorizație sanitară, din spusele angajaților penitenciarului (la solicitare nu a fost prezentată, din spusele angajaților autorizația se păstrează la șeful serviciului logistică, care se afla la pauza de masă) și include spații de preparare a bucatelor, depozite pentru produse, prelucrare și spălare a veselei. Hrana este pregătită de deținuți.

Totodată, au fost verificate depozitele unde s-a constatat prezența ouălor, peștelui congelat, untului, margarinei, brânzei. Au fost identificate ouă și unt cu termenul expirat.

CpPT este îngrijorat de faptul că în depozit se aflau 10 cutii cu unt la care termenul de valabilitate expira într-o săptămână.

În cazangeria blocului alimentar au fost depistate o cantitate mare de pesmeți care se păstrau în condiții insalubre. Din spusele deținuților aceștia sunt utilizați la pregătirea pârjoalelor.

În meniul deținuților nu este prezentă asigurarea cu fructe proaspete. Din spusele administrației doar periodic unii agenți economici din teritoriu donează fructe proaspete.

REGIM ȘI ACTIVITĂȚI

Potrivit Regulilor Nelson Mandela fiecare deținut trebuie să petreacă timpul în afara celei fiind implicat în activități educaționale, sportive, muncă, recreere, culturale. Obiectivul ar trebui să fie 8 ore înafara celei. În acest sens, condamnații se pot deplasa ușor, pe parcursul zilei, la mai multe spații din interiorul penitenciarului și au acces la serviciul medical, blocul administrativ în care se realizează activități de reintegrare socială, bibliotecă, biserică, etc.

Conform datelor oferite de administrația penitenciarului în penitenciar nu se realizează procesul de instruire vocațional-tehnică (programul de instruire în penitenciar nu a fost acreditat, chiar dacă au fost înmatriculați 25 condamnați la specialitatea operator pentru suportul tehnic al calculatoarelor).

Programele educative și cele de asistență psiho-socială sunt realizate în baza ofertei de programe aprobate de ANP, în dependență de nevoile identificate și planurile individuale de executare a pedepsei. Cu toate acestea la momentul vizitei marea majoritate a condamnaților nu erau implicați în activități de reintegrare.

O parte de deținuți sunt angajați în câmpul muncii de către instituția penitenciară în sectorul de deservire. O parte din deținuți sunt încadrați în baza contractelor cu agenții economici. La momentul vizitei erau angajați 70 persoane.

CONTACTUL CU LUMEA EXTERIOARĂ

Pentru petrecerea întreprinderilor Penitenciarul nr.6 dispune de un sector separat cu camere pentru întreprinderi de lungă durată și o cameră pentru întreprinderi de scurtă durată. Camerele pentru întreprinderi de lungă durată sunt dotate cu paturi, starea acestor încăperi este relativ satisfăcătoare. La momentul vizitei, în penitenciar, de dreptul la întreprinderi de lungă durată nu beneficia nici un condamnat.

Administrația penitenciarului susține că, dreptul deținuților de a primi și expedia corespondență nu este îngădit. În acest sens, sunt disponibile cutii poștale, iar la cerere deținuții primesc rechizitele necesare pentru expedierea corespondenței.

Deținuții au posibilitate să trimită plângeri prin intermediul scrisorilor, pe teritoriu sunt cutii poștale. Dar deținuții spun că pentru a depune o plângere ei sunt obligați de autoritățile criminale să le coordoneze cu ei.

STATUTUL IMPLEMENTĂRII RECOMANDĂRILOR CpPT

	Constatările CpPT 2019	Starea de fapt în 2023
1.	Majorarea statelor personalului (inclusiv medical) și asigurarea completării funcțiilor vacante în scopul realizării conforme a sarcinilor prevăzute de legislația națională și recomandările internaționale și pentru a evita situații de supraîncărcare și de risc pentru personal.	<u>Recomandarea se mentine</u>
2.	Excluderea prevederilor codului de executare privind sancționarea persoanelor care se automutilează.	<u>Recomandarea se mentine</u>
3.	Dezvoltarea și implementarea unui ansamblu de măsuri pentru consolidarea capacităților resurselor umane din cadrul sistemului penitenciar, inclusiv sistem motivațional bazat pe indicatori de performanță.	<u>Recomandarea se mentine</u>
4.	Sistarea activității sectorului nr.8b din cauza condițiilor inumane și degradante.	<u>Recomandarea se mentine</u>
5.	Includerea în Raportul anual ANP pentru anul 2019 a informației privind nivelul de implementare a observațiilor și recomandărilor Comitetului european pentru prevenirea torturii și tratamentelor sau pedepselor	Realizat

	inumane sau degradante (CPT), urmare a vizitei ad-hoc în Republica Moldova desfășurată în perioada 05-11 iunie 2018.	
6.	Elaborarea unui Plan instituțional de redresare a tuturor aspectelor de detenție în baza recomandărilor expuse în Raportul actual, inclusiv prin fortificarea măsurilor administrative și resurselor umane, cu prezentarea lui către CpPT.	Nerealizat
7.	Elaborarea unei strategii comprehensive în vederea prevenirii acțiunilor de automutilare și a tentativelor de suicid în rândul deținuților cu implementarea mecanismului de gestionare/management de caz de conlucrare între serviciul medical, psihologic, educativ și regim.	<u>Recomandarea se mentine</u>
8.	Procurarea instrumentelor standardizate pentru diagnosticarea riscului autofomutilărilor și a tentativelor de suicid în rândul deținuților și instruirea specialiștilor psihologi în psihoterapie.	<u>Recomandarea se mentine</u>
9.	Asigurarea serviciului medical cu personal în vederea realizării conforme a accesului la medic.	<u>Recomandarea se mentine</u>
10.	Dezvoltarea mecanismelor de contractare și achitare per serviciu prestat a personalului medical din sectorul public și privat pentru activitate în penitenciare.	Realizat
11.	Revizuirea Ordinului ministrului Justiției nr. 529 din 26.11.2004, privind aprobarea Instrucțiunii cu privire la condițiile de întreținere în penitenciare a persoanelor care au declarat greva foamei și ordinea alimentării enterale a acestora în cazul renunțării la grevă. Elaborarea și distribuirea materialelor informaționale pentru deținuți privind refuzul la hrană.	
12.	Organizarea alimentației deținuților în strictă conformitate cu prevederile Ordinului MJ nr.512 din 25.12.2007.	<u>Recomandarea se mentine</u>

13.	Unificarea inscripțiilor în Registrul izolatorului disciplinar .	Realizat
14.	Sistarea practicii de izolare în Izolatorul disciplinar a persoanelor aflate în refuz de hrana și a celor conform art.206 CE.	<u>Recomandarea se mentine</u>
15.	Asigurarea deținerii în carantina a tuturor persoanelor admise în instituție până la 14 zile în vederea asigurării regimului sanitar-epidemiologic necesar.	<u>Recomandarea se mentine</u>
16.	Asigurarea curților de plimbare a carantinei și izolatorului disciplinar cu copertine și banchete.	<u>Recomandarea se mentine</u>
17.	Asigurarea activității serviciului medical în corespundere cu orarul aprobat în vederea asigurării timpului necesar personalului medical pentru activități medicale și administrativ- statistice.	Realizat
18.	Instituirea Registrului de examinare medicală la intrare și ieșire din penitenciar, în corespundere cu prevederile CE RM, inclusiv realizarea regulată a acestei examinări.	Realizat
19.	Instituirea Registrului de examinări medicale zilnice a persoanelor aflate în Izolatorul disciplinar.	Realizat
20.	Asigurarea păstrării confidențiale a documentației medicale prin asigurarea dulapurilor și meselor cu cheie, precum și excluderea accesului neautorizat la informația medicală cu caracter personal al deținuților în corespundere cu prevederile Ordinului DIP nr. 227 din 16.09.2013 privind aprobarea Regulamentului cu privire la protecția datelor cu caracter personal privind starea de sănătate.	<u>Recomandarea se mentine</u>
21.	Interzicerea accesului persoanelor nemedicale la documentația medicală (a personalului și deținuților).	<u>Recomandarea se mentine</u>

22.	Instruirea personalului penitenciar în documentarea leziunilor corporale, pretinselor acte de tortură despre prevederile Protocolului de la Istanbul („Manual de investigare eficientă și documentare a torturii și a altor tratamente sau pedepse crude, inumane sau degradante”) și Ordinul (comun) nr. 77 din 31.12.2013 a Procuraturii Generale privind aprobarea Regulamentului cu privire la procedura de identificare, înregistrare și raportare a pretinselor cazuri de tortură, tratament inuman sau degradant.	<u>Recomandarea se mentine</u>
23.	Asigurarea documentării pretinselor acte de tortură în corespundere cu Ordinul (comun) nr.77 din 31.12.2013 a Procuraturii Generale privind aprobarea Regulamentului cu privire la procedura de identificare, înregistrare și raportare a pretinselor cazuri de tortură, tratament inuman sau degradant.	<u>Recomandarea se mentine</u>

CONSTATĂRI

Pe baza informațiilor colectate în cadrul vizitei s-a ajuns la unele concluzii care au stat la baza unor recomandări specifice.

Evoluții pozitive în ceea ce privește progresul în îndeplinirea angajamentelor de asigurare a respectării drepturilor omului identificate în timpul vizitei sunt:

1. În timpul discuțiilor confidențiale avute cu deținuții aflați în detenție în penitenciarul 6, nu au fost identificate cazuri de aplicare a torturii sau a relelor tratamente din partea angajaților.
2. Conform Programului pregătirii profesionale în cadrul sistemului administrației penitenciare pentru anul 2022, aprobat pe data de 01.02.2022, în baza unui orar separat, aprobat de directorii instituțiilor penitenciare, tot efectivul sistemului administrației penitenciare au fost instruiți în domeniul Procedura de identificare, înregistrare și raportare a pretinselor cazuri de tortură, tratament inuman și degradant.

Problemele cheie identificate în timpul vizitei:

1. La momentul vizitei conducerea penitenciarului nu a putut să ne prezinte un plan de implementare a recomandărilor anterioare ale CpPT.

2. Nu a fost respectată recomandarea CpPT din 2019, sistarea activității sectorului nr.8b, din cauza condițiilor inumane și degradante.
3. Serviciul medical al P6 nu corespunde cu standardele naționale de funcționare și nu dispune de autorizație sanitară și nu este acreditat.
4. Nu este asigurată evidența și documentarea adecvată a leziunilor corporale la reținuți în corespundere cu *Ordinul (comun) nr.77 din 31.12.2013 al Procuraturii Generale privind aprobarea Regulamentului cu privire la procedura de identificare, înregistrare și raportare a pretinselor cazuri de tortură, tratament inuman sau degradant;*
5. Nu este asigurată confidențialitatea informației medicale a reținuților în corespundere cu legislația în vigoare; registrele cu înscrieri medicale se păstrează în acces liber (pe masa în cabinetul medical) și au acces la ele oricine din angajați;
6. A crescut aplicarea sancțiunilor disciplinare, dintre care în 75% cazuri sunt suspendarea întrevederilor, iar 17% au fost aplicate sancțiuni prin izolare disciplinară.
7. CpPT a constatat că din recomandările precedente au fost implementate peste **35%**.
8. Nu este respectată norma privind suprafața spațiului minim de detenție de 4 m.p.
9. Există probleme grave privind condițiile igienice din spațiile de detenție, în multe celule fiind prezent mucegaiul.
10. Condamnații ce sunt plasați în sectorul nr.12 (ce au solicitat securitate personală) se dețin în condiții inumane și degradante.

RECOMANDĂRI: -

ADMINISTRAȚIA NAȚIONALĂ A PENITENCIARELOR:

1. De a elabora de comun cu Penitenciarul nr. 6 - Soroca a Planului instituțional de redresare a aspectelor invocate de CpPT în acest raport cu remiterea lui în termen de 30 de zile de la primirea acestui Raport.
2. De a elabora un plan de acțiuni în vederea obținerii autorizației sanitare și acreditarea serviciilor medicale acordate în cadrul penitenciarului.

PENITENCIARULUI NR. 6 SOROCA:

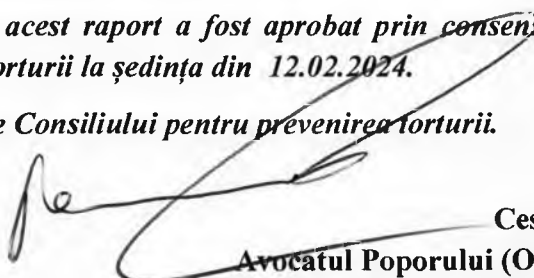
1. Elaborarea unui plan de intervenții de înlăturare a neajunsurilor identificate de către CpPT.
2. A asigura instruirea continuă a personalului penitenciar în documentarea leziunilor corporale, pretinselor acte de tortură și despre prevederile Protocolului de la Istanbul („Manual de investigare eficientă și documentare a torturii și a altor tratamente sau pedepse crude, inumane sau degradante”).

3. De a asigura evidența și raportarea cazurilor de automutilare și leziuni corporale conform prevederilor Ordinului ANP nr. 102 din 03.07.2018 cu privire la documentația de evidență primară, utilizată în secțiile medicale din instituțiile penitenciare.
4. De a actualiza panourile informative din cadrul sectoarelor locative cu informații cu privire la instituțiile ce pot fi apelate în caz de încălcări ale drepturilor persoanelor deținute, inclusiv rolul CpPT pentru prevenirea torturii și drepturile pacientului.
5. Păstrarea produselor alimentare în condiții sanitar-igienice conform cerințelor și respectarea termenilor de valabilitate a produselor alimentare.
6. De a acomoda infrastructura instituției în vederea asigurării accesului persoanelor cu dizabilități la serviciile / facilitățile disponibile în instituție.
7. Crearea condițiilor în serviciul medical conform cerințelor sanitar-epidemiologice.
8. Utilizarea spațiilor serviciului medical conform destinației.
9. Respectarea confidențialității datelor cu caracter medical, limitarea accesului la documentația medicală a personalului nemedical.
10. Evaluarea condițiilor igienice în toate spațiile de detenție, pentru tratarea și nimicirea mușgaiului.
11. Repararea și renovarea băilor și veceurilor cu (instalarea parelor pentru duș, covorașelor pentru evitarea alunecării, separarea spațiilor pentru asigurarea confidențialității).
12. Schimbarea regulată a lenjeriei de pat și asigurarea condițiilor optime pentru spălarea și uscarea hainelor (3 mașini de spălat și una de uscat este prea puțin pentru peste 500 deținuți).
13. Evaluarea tuturor spațiilor de detenție sub aspectul respectării suprafeței minime de detenție și de asigurat respectarea normei suprafeței de detenție pentru un deținut de 4 m.p.
14. Garantarea securității deținuților prin suplinirea numărului de supraveghetori și instalarea camerelor video, butoane de alarmă etc.
15. Asigurarea drepturilor egale la toate facilitățile și programele disponibile din instituție pentru deținuții plasați în regim de securitate personală.
16. Oferirea posibilității condamnaților ce se află în sectorul nr.12 să petreacă cât mai mult timp în afara celulelor (examinarea posibilității de a deschide ușile celulelor pe timpul zilei).

Informarea CpPT privind măsurile luate în vederea implementării recomandărilor sau a măsurilor și termenii de implementare ale acestora, conform legii.

Prin prezenta semnătură, confirmăm că acest raport a fost aprobat prin consens de către toți membrii Consiliului pentru Prevenire a Torturii la ședința din 12.02.2024.

Raportul se semnează doar de Președintele Consiliului pentru prevenirea torturii.

Ceslav PANICO,
Avocatul Poporului (Ombudsmanul)
Președinte al Consiliului pentru prevenirea Torturii